СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIV. Ч. 11. Джерзі Сіти, Н. Дж., середа, 15-го січня 1936. — VOL. XLIV. No. 11. Jersey City, N. J., Wednesday, January 15, 1936. THREE CENTS

УРЯД МАЄ ЗВЕРНУТИ ФАРМЕРСЬКІ ПОДАТКИ

ВАШИНҐТОН. — Найвищий суд Злучених Держав рішив, що скарб має звернути податки, що він їх побрав на основі закона „про фармерське достроєння", котрий цей суд недавно тому уневажнив.

Обчисляють, що цих податків уряд дістав на загальну суму 200 міліонів долярів.

Рішення суду запало цим разом одноголосно.

РОЗКРИВАЮТЬ ТАЙНИ ПОЛІТИКИ ПЕРЕД СВІТОВОЮ ВІЙНОЮ.

ВАШИНҐТОН. — В часі переслухання перед сенатським комітетом для амуниції розкрито ріжні тайни політики президента Вилсона перед вступленням Америки до світової війни по стороні аліянтів. По якімось часі комітет отямився, що він розкриває річи, які повинні остатися тайною уряду, і пробував викинути з протоколів усі ці факти, але це вже не могло здержати публікації цих фактів, бо новинкарські бюра вже підхопили новинки й розіслали їх до ґазет.

Між іншим розкрито, в якім тяжкім положенню знайшовся був президент Вилсон, коли Анґлія ницила торговлю Америки з невтральними краями Европи всупереч виразно тоді признаваному праву невтральної держави торгувати, з ким їй подобається. Крім того саме в тім часі Німеччина зробила аліянтам пропозицію мира. Рівночасно німецький амбасадор в Америці, ґраф Бернсторф, домагався від Америки, щоб вона добилася від Анґлії права возити до Німеччини бавовну хочби для вжитку цивільного населення. Президент Вилсон відносився з підозрінням до ґрафа Бернсторфа.

З одного листа полковника Гавза, головного дорадника президента Вилсона, деякі члени комітету робили висновок, що найвищі урядники Америки ще перед вступленням Америки до війни по стороні аліянтів уживали свого урядового впливу для попирання продажу аліянтських акцій в Америці.

ЗАТОПИВСЯ КОРАБЕЛЬ.

АСТОРІЯ (Ореґон). — Серед страшного гурагану, що навістив цю частину Тихого океану, затонув у неділю прибережний товаровий корабель „Айова".

З кораблем згинули всі його моряки, числом 34 люда. Море викинуло на беріг 5 тіл. Інших шукають літаки, вислані над місце катастрофи.

Корабель мав 410 стіп довжини. Затонув він у дуже бурливім місці, коло гирла ріки Коломбії.

З міста Консепсіон, у південно-американській републиці Чіле, доносять, що там затонуло рибацьке судно з 5 рибалками.

ПРЕДКЛАДАЮТЬ РАХУНОК НА КОШТИ.

ВАШИНҐТОН. — Сенатори Гарисон, Бирнес, Стейвер і Кларк внесли проект закона про фінансування виплати бонусів для ветеранів. Проект постановляє, що уряд має видати для виплати бонуса бонди по $50 і $100, які ветерани мали би право вимінювати в кождім почтовім уряді, але якими вони не мали би права приватно торгувати.

Один сенатор обчисляє, що на виплату бонуса треба два міліярди долярів.

ЗАМАХ У СУДІ.

ШІКАҐО. — В справі за земельну власність одного багатого власника землі, Джана В. Кеоґа, пізваний Кеоґ зявився без адвоката та домагався права промовляти у власній обороні. Як судця Ян Пристальскі відкинув правні виводи пізваного, цей не хотів замовкнути, але говорив своє далі. Судця приказав тоді шерифові, майорові Киніеві забрати пізваного з суду.

Як Кині підійшов до Кеоґа, цей виняв з кишені маленький автоматичний револьвер та стрілив до шерифа. Шериф упав на місці з кулею крізь серце й умер. Кеоґ звернувся проти судді та почав до нього стріляти. Та цей упав на землю за балюстраду й кулі застрягли в його кріслі. Публика кинулася на стріляючого й розброїла його.

Лікарі кажуть, що Кеоґ несповна розуму.

ХОЧУТЬ ЗАБОРОНИ ДИТЯЧОЇ ПРАЦІ.

САНТІЯҐО (Чіле). — На Панамериканській Робітничій Конференції постановлено, що всі краї Америки повинні ухвалити в себе закони, які забороняють дітям понижче 16-го року життя працювати в фабриках.

Американський делеґат, що виготовив цю резолюцію, подав її як одну з ґарантій міжнароднього мира.

ІТАЛІЯНЦЯМ ІДЕ ПОГАНО.

Навіть з італійських комунікатів видно, що італійські війська в Етіопії тратять далі зі здобутих позицій одну за одною. Зачали перепадувати доці, а це вже зовсім знищило надії Мусолінія осягнути цього року більші побіди. Кажуть, що диктатор думає тепер про серіозне замирення і предложить Лізі Націй новий плян. Здається, що поділиться Етіопією з Францією й Анґлією.

ВИЙШЛИ З ВЯЗНИЦІ.

Після 7 місяців слідчої вязниці в Кремянці вийшли на волю мешканці села Гнидава, пов. Кремянець, Школяр, Костюк і Тазан, а також мешканець села Тилявки, Григорій Самчук (брат нашого відомого письменника Уласа Самчука), яких слідча влада обвинувачувала, що вони належать до ОУН і з наказу тої організації весною минулого року в селі Гнидаві підпалили будинки Костюка, підозріваючи його, що служить у поліції конфідентом. Тепер цю справу припинено і всі вони вийшли на волю, просидівши невинно 7 місяців.

ЗАГАДОЧНЕ ВБИВСТВО В КРЕМЯНЦІ.

Колишній підстаршина поліції, Місяк, звільнений з посади за грошеві зловживання (бракувало щось 40,000 зл.), запросив недавно до себе в гостину почтову службовичку Кічинську і паню Чоловську з 12-літною донькою. Жінки і дітей Місяка тоді дома не було. Що між ними сталося, не відомо, але вранці п. Місякова, повернувшись додому, побачила жахливу картину. На канапі лежали два вже застиглі трупи Кічинської і Чоловської, на землі валявся ще теплий Місяк з револьвером у руці. Донька Чоловської, поранена в ногу, втратила притомність. Очунявши, вона оповіла, що Місяк ще з вечора постріляв своїх гостей, а її ранив у ногу, яку потім сам перевязав. Якийсь час він щось писав, нервово ходив по кімнаті, а нарешті й собі пустив кулю в лоб. Жахлива подія викликала в Кремянці зрозуміле порушення.

СМЕРТЬ МИТРОПОЛИТА ЕВДОКИМА МЕЩЕРСЬКОГО.

В Москві помер на 67-му році життя митрополит Евдоким Мещерський. Архиєпископ північно-амер. та алеутський від 1915 року, виїхав він у 1917 р. до Москви на всеросійський собор і більше до Америки не вернувся. Після большевицького перевороту вибрано його митрополитом і назначено предсідником синоду „живої церкви".

ТРАҐІЧНЕ САМОГУБСТВО.

У Варшаві застрілився на вулиці 79-літній Ксаверій Щербінський, бувший власник хемічних заведень у Петрограді і в Києві. Його маєток сконфіскували большевики. Опинившись у Варшаві в крайній нужді, старушок наложив на себе руку.

ПОБИТТЯ СОЛТИСА.

На днях на весіллю в Новосілці коло Підгайців якісь невідомі люди побили заступника солтиса, Василя Харапнікевича. Побили його, здається, за те, що перешкаджав молоді в її забаві. Поліція не побила ніяких доходжень.

АВТОМОБІЛІСТ УТОНУВ НА ЛЕДІ НА РІЦІ.

55-літний Колин Смит, бувший капітан тягарової лодки в Селкірк, Ман., утонув у ріці, хоч замінив лодку на автомобіль. Він хотів собі скоротити дорогу і пустився автомобілем поперек ріки, але лід заломився і Смит враз з автомобілем утонув на місці, глибоким 15 стіп.

ПРОСТИТУЦІЯ В КРАЇНІ „СОЦІЯЛІЗМУ".

В большевицьким московським офіціозі „Іавестія" совєтський письменник Ізгоєв помістив сензаційну статтю на те, му боротьби з проституцією.

З тієї статті довідуємося, що в столиці „соціялістичного атечества", Москві, на Тверському бульварі крутяться вечорами ціла маса молодих жінок, які продають „любов". На 1,000 арештованих підчас одної облави проституток оказалось: 177 служниць, 97 службовичок державних установ, 57 мужаток, зайнятих у домашньому господарстві, і 5 студенток університету.

Серед цих жінок є ціла маса таких, які хотять у цей спосіб добути засоби на гарні суконі й шовкові панчішки. Одначе існують теж такі, які віддаються проституції, бо змушує їх до цього нужда.

Ізгоєв вказує на факт, що серед мужчин, що користуються отою продажною любовю, є ціла маса комуністичних діячів, в тому велика скількість з провінції. Висилають такого добродія до Москви в партійних справах, а він уважає, що побут у столиці треба вихіснувати, щоб добре забавитись.

А так багато балакають большевики про визволення жінки й про нову соціялістичну мораль.

ВИПАДОК У КОСТЕЛІ.

В костелі в Турці місцевий парох після відчитання евангелія оперся необережно на поруччя амвона і від горючої свічки занявся фелон. Завдяки негайній помочі кількох приявних мужчин вдалося вогонь згасити і парох (ксьондз Кулаковський) вийшов ціло, з незначними попеченнями.

НОВИЙ „ДОМ ЛЮДОВИ".

В Хлібовичах, перемишлянського повіту, цими днями відбулося посвячення „дому людового", в якому знайшли приміщення світлиці і склеп кулка рольнічого.

БУЗЬОК І ЦІКАВИЙ ПОЛІЦІЯНТ.

Один мадярський фабрикант колисок хотів збільшити запотребування свого виробу. Він здувував на покрівлі гніздо й виставався правдивого, живого бузька. Інтерес ішов, бузьок робив своє діло: цікавих і покупців було багато. Та навіть до цього вмішалася поліція: вона підозрівала, що бузька примушують до виконування своїх функцій, коротко, що його тримають на шнурку. Власник підприємства боронився, запевняв, що бузьок добровільно помагає йому в інтересі. Не помогло. Один поліцай поліз на покрівлю переконатися. Бузьок рішучо спротивився недискретному вмішанню поліції до його приватних справ. Він вдер дзюбом кавалок поліцаєвого лиця. Суд присудив за це власника колискової фабрики на 200 пенґів кари.

СЕНАТОР ДІСТАВ ДВА РОКИ ТЮРМИ.

В Нанаймо, Б. К., відбувся цікавий процес за спроневірення. Обвинувачений був сенатор А. Е. Плянта, що він зужив для себе 700 долярів свого клієнта. Плянта був членом фірми, що збанкротувала. Між пропалими грішми було 700 долярів, що один клієнт дав Плянті на сплату свого морґеджу. Клієнт запізвав сенатора і його арештовано за спроневірення. Не помогло нічого, що Плянта опісля вернув йому гроші; справа пішла дальше. Суд признав сенатора винним і судця Морісон засудив його на два роки в карнім заведенню.

Якщо сенатор Плянта не зробить відклику і вищий суд не змінить засуду, сенатор має втратити своє місце в сенаті.

БУНТ УЧНІВ ПЕРШОЇ КЛЯСИ.

В перший клясі державної гімназії ім. Лелевеля у Варшаві відбували вибори до клясового самоврядування. Господар кляси старався впливати на учнів, щоб до самоврядування вибрали теж одного учня — жида. Учні заявили, що волять не мати самоврядування, а жида не виберуть.

НАПАД БАНДИТІВ НА ПРИХОДСТВО.

В селі Щепановіцах під Тарновом напали вечором два бандити з револьверами в руках на приходство. Парох кс. Ян Войтановський сидів при столі і читав газету, дожидаючи вечері. Бандити стероризували його, забрали 500 зл. готівкою, револьвер та два фльобертки і, не доторкнувшись господаря, відійшли спокійно.

САМОХІД НАЇХАВ НА ВІЙСЬКО.

На військовий відділ у Торуні наїхав вечором самохід, і тяжко покалічив 11 вояків, ломлячи їм ноги та руки. Два з них знаходяться в безнадійному стані. Шофер вискочив з авта і втік до сусідного ботанічного городу, де його зловили. Показалося, що він їхав без світла, причому падав дощ. Самохід є власністю місцевого нотаря.

СКІЛЬКІСТЬ ПТАХІВ У СВІТІ.

Систематичні й терпеливі анґлійські природники завдали собі труду й обчислили скількість птахів у світі. За обчисленнями, оголошеними у звіті британійського уряду дослідну природи, всіх птахів на світі є 7 і пів міліярда.

В Анґлії, кажуть природники, живе 200 міліонів птахів. В самім Лондоні є їх 3 міліони, в тім числі — 2 міліони горобців. Взагалі, тих найзвичайніших сірих пташків щораз більше по містах. Зате дуже швидко вигибають соловеї, перепелиці, а головно куропатви.

ЛЯВІНА.

З гори Юкопор на півострові Коля, недалеко міста Кіровск, скотилася лявіна. Вона знищила два поверхові доми, третій дім ушкодила. Негайно зорґанізували ратункову акцію; в ній взяли участь 2,000 робітників. Вдалося видобути більшість мешканців зпід снігу. В катастрофі згинули 85 осіб, троє людей померло в лікарні, а 44 жертви катастрофи ще в шпиталі. Призначили комісію для досліду причин катастрофи й 300,000 рублів для допомоги родинам.

ТРИ СМЕРТНІ ПРИСУДИ У ВАРШАВСЬКІМ ПРОЦЕСІ

ВАРШАВА. — Кореспондент американського часопису „Ди Ню Йорк Таймс" подає, що 13. січня запав присуд, виданий окружним варшавським судом проти 10 українських студентів і двох українських студентох, обвинувачених польською прокураторією в участи в убивстві міністра Броніслава Перацького в червні 1934 року. Трьох підсудних, а то Степана Бандеру, Миколу Лебедя і Ярослава Карпинця, засуджено на кару смерти. Першого як краєвого провідника Організації Українських Націоналістів, другого як того, що організував атентат на Перацького, а третього, що фабрикував бомби в Кракові для вжитку українських революціонерів.

З огляду на амнестію, яку проголосив уряд, та кара смерти автоматично перемінюється на кару досмертної тюрми.

З інших підсудних засуджено Миколу Климишина і Богдана Підгайного на кару досмертної тюрми. Дарію Гнатківську, наречену Лебедя, на 15 літ тюрми, а трьох інших підсудних на 12 літ тюрми кожного. До них не відноситься амнестія. Катерину Зарицьку засуджено на 8 літ тюрми, а всіх інших підсудних на 7 літ тюрми кожного.

В присуді сказано, що підсудних покарано за участь у підготовленні замаху на життя міністра Перацького й за приналежність до Організації Українських Націоналістів (ОУН).

Згідно зі звітом американського кореспондента всі підсудні вислухали читання присуду і виміщення кари в повнім спокою. Але як тільки судця відчитав присуд, Лебедь і Бандера голосно кликнули: „Хай живе Україна!" На приказ судді їх виведено з салі. При відході Лебедь поглянув на Гнатківську й усьміхнувся.

Американський кореспондент подає далі, що карна розправа проти українських „терористів" тревала від 18. листопада і була найдовшою розправою, яку коли вели польські суди. Підчас розправи приходило дуже часто до гострих терть між обороною і суддею, що проводив розправою, та прокуратором. Всі підсудні крім двох відмовилися зізнавати польською мовою, домагаючись права зізнавати по українськи. Тим чином втратили можність себе боронити, бо судця не допустив зізнань українською мовою. Ті, що зізнали по польськи, себто Малюца і Миґаль, обтяжили своїми зізнаннями своїх товаришів. Підсудних дуже часто силою випроваджували з салі розправ на розказ судді за оклики українською мовою. Оборонців підсудних карано дуже часто гривнами, за кожнім разом від 200 до 300 злотих. Карано їх за те, що ставили питання, або давали коментарі, чи арґументували з зарядженнями судді.

Польська суспільність, як каже американський кореспондент, слідкувала дуже пильно за тим процесом. І треба признати, що саме польське громадянство дуже подивляло підсудних за їх відвагу і за їх посвяту в боротьбі за волю України. Найліпший польський актор Александер Зельверович і визначний член урядової партії прийшов до судової салі тому тиждень на сам український Святий Вечір і витався з підсудними. Але й він і більшість поляків є тої думки, що революціонери заслужили на гостру кару.

Кореспондент додає при кінці, що й провідники української партії (УНДО) осудили терор і вбивство як засіб політичної боротьби.

ПОЛЬСЬКИЙ КАТ РОЗЧАРОВАНИЙ.

ВАРШАВА. — Польська аґенція телеґрафічна подає, що супроти цього, що амнестія не допускає до виконання кари смерти на тих, що їх тепер засудили чи засудять за злочини, поповнені перед днем 11. листопада 1934 р., кат Бравн вніс подання до уряду, щоб признано йому винагороду за причинену через те шкоду. Бравн побирав крім платні ще „бонус" у сумі 50 зл. від кождого повішеного.

МОТТА ЗАСТУПНИКОМ ПРЕЗИДЕНТА ШВАЙЦАРІЇ.

ЖЕНЕВА. — Офінор подає, що відомого українцям зі своїх виступів проти Совєтів директора політичного департаменту Мотту вибрано заступником президента Швайцарії. Пригадуємо, що д-р Мотта в осени минулого року в часі дебат у справі приняття Совєтів до Ліґи Націй був одиноким, що виступив рішучо проти приняття і зажадав поставити умовою вступу звільнення Совєтами України й інших загарбаних ними земель.

ВІДКРИТТЯ „УКРАЇНСЬКОЇ ХАТИ" В ПАРИЖІ.

ПАРИЖ.—Офінор подає про відкриття „Української Хати", як першої в Парижі установи, в якій українці зможуть сходитися, щоби провести час у родинній атмосфері, а незаможні щоб знайшли притулок та дешеву їжу. Посвячення доконав о. Бриндзан при великих сходинах імігрантів ріжних політичних напрямків та чужих гостей.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jeresy City, N. J. on March 30, 1911 under the act of March 3, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
За оголошення редакція не відповідає.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПОСЛІДОВНО ПРОВОКУЄ

В ч. 6. нашого органу поміщено новинку, затитуловану „Послідовно усувають жидів". Була вона на першій стороні, в середині, себто, в тій рубриці, де, як відомо, передруковуємо „живцем" новинки з українських часописів. Згадану новинку передруковано з українського старокраєвого народнього часопису, а говориться в ній про положення жидів у Німеччині, а зокрема про бойкот лікарів-жидів з боку німців. При кінці цеї коротенької новинки старокраєвий часопис додав таку заввагу: „Вони видно добре їх пізнали". Насувається питання, чим пояснити таку непотрібну заввагу?

Як знаємо, в старім краю йде між українцями сильна пропаґанда під кличем „Свій до свого", яка змагає до того, щоби піднести українського ремісника, українського бизнесмена, український промисл і українські кооперативи. Йде там також широко закроєна акція, щоб знищити коршми і лихварство, що, як відомо, є головно в жидівських руках. Чи з їх причини, це інша справа. Тут мова про дійсний стан. І ось проти цих змагань українського народу краєва жидівська преса піднесла великий крик. Дійшло було в своїм часі навіть до того, що жидівські кореспонденти почали навіть в анґлійській пресі подавати брехливі інформації про цей український рух, пишучи про нього як про „українські погроми над жидами в Галичині". Значиться, що за границею представлювано погромниками тих українців, що держалися клича „Свій до свого". Маючи це на увазі, можна припустити, особливо людині з українськими почуваннями, що той, хто подавав у краєвім часописі новинку про бойкот жидів у Німеччині, додаючи свою заввагу, керувався почуваннями, розпукою і подражненням, а не холодною розвагою. Оту його заввагу переочено в нас скреслити, бож і без того в нас є принятий звичай подавати в новинках самі факти без заввваг.

Ось таке то сталося. І ось цей випадок, ота заввага в старокраєвій українській пресі й у „Свободі" дала право українському часописові, яким рахується „Народна Воля", писати цілу передову статтю і в ній таврувати українську пресу і „Свободу" як „рідних" жидівських погромників, прилюдно зазначувати, що „більшість українських робітників і селян, у краю і на іміґрації, не погоджуються з погромницькими кличами, які крито-шито пробують перепачкувати в пресу деякі українські редактори". Спитаємо: чи може так писати навіть чесний і розумний жид, що знає наш часопис, а хоче бути справедливим? Сумніваємося. Зате погромницький визов, кинений українцем нашій краєвій пресі й „Свободі", треба вважати, говорячи мовою „Народної Волі", хіба ділом людини, в якої „не всі клепки в голові", або яка хоче спровокувати певну частину жидівства і жидівської преси проти „Свободи", а заразом і проти української преси в краю як протижидівських погромників. Тому саме треба отим українським „селянам і робітникам", у яких імени хоче „Народня Воля" говорити, добре знати про цю юдину і провокаційну роботу.

СУД НАД УКРАЇНСЬКОЮ МОЛОДЮ У ВАРШАВІ

ПЕРЕСЛУХУВАННЯ СВІДКІВ.

(З львівського часопису „Українські Вісти").

(31)

На запит прокуратора свідок відповідає, що він не здивувався, коли Мигаль попросив його помочі в убивстві.

З черги оповідає Сеньків про плянований замах на совєтський консулят. До консуляту ходив свідок у власній справі, бо хотів виїхати до СССР. Про те говорив Мигалеві, а той просив його нарисувати шкіц нутра консуляту й подати опис особи урядовця. Свідок зробив те, а крім того нарисував того урядовця, з яким балакав. Пізніше довідався свідок, що саме того урядовця вбив Лемик.

Дальше зізнав, що доробив печатку до академічної леґітимації для Лемика.

Мигаль не говорив, щоб свідок пошукав собі „алібі" в день замаху на консулят.

Зпоміж підсудниіх пізнає Сеньків Мигаля, Підгайного, Качмарськсого й Зарицьку.

Чи Зарицька належала до ОУН, свідок не знає. Доручення піти до Бачинського отримав не від Зарицької, але від Мигаля.

Далі ставить запити підсудний Мигаль.

Мигаль: Чи ви пригадуете собі, коли я вам дав револьвер?

Сеньків: Ні, не пригадую.

Мигаль: А пригадуєте собі, що я вам тоді сказав: як затнеться мій револьвер, то ти стріляй.

Сеньків: Так, пригадую собі.

Мигаль: Скільки ви пили, перед убивством? Бачите, бо я був тверезий.

Сеньків: Досить.

Мигаль: Чи ви вбили Бачинського разом зі мною?

Сеньків: Я зробив вам приятельську прислугу.

Відводові свідки **Дмитро Мирон і Осип Нидза,** засуджені на 12 літ за організування замаху на совєтський консулят, не хотіли зізнавати по польськи і їх покарано 200 зл. гривни з заміною на 10 днів арешту.

Зізнання свідка Сенькова зробили не так прикре, як несмачне враження — зізнань людини півголовка.

На цьому розправу відложено до 12-го грудня, до год. 10-тої рано.

Зізнання комісаря Банка.

Оборонець д-р Ганкевич ставить свідкові запити. Свідок виясню́є, що 15. червня 1934 був на місці вбивства, де виконував прикази представників прокуратури. Після замаху видав ОНР у Варшаві летючку і там, здається, була мова про те, що замах викснали українці. Ревізії й арешти переведено виключно серед українців.

Зізнання секретаря міністерства.

З черги зізнає як свідок **Єжи Ставіцький,** секретар міністерства внутрішніх справ.

На запит предсідника свідок подає, що мін. Перацький обняв міністеріяльну теку 27. червня 1931. Провадив реґулярний спосіб життя. До міністерства йшов звичайно пішки. З міністерства виходив у 3-тій годині і йшов або домів, або до „Европейської Каварні". Дня 15. червня виїхав у год. 15.10 автом до клюбу.

Свідок дізнався в 4-тій годині про вбивство.

Дальше подає свідок, що брав участь в останній подорожі міністра по Східній Галичині. На зібранні в львівського воєвди стрінувся міністер з представниками українського громадянства.

Свідок подає, що в день убивства, десь коло 14-тої години, відібрав телефон від діяча молодих народовців, д-ра Мосдорфа, який просив авдієнції в міністра ще тогож дня. Свідок відповів Мосдорфові, що з уваги на зїзд воєводів міністер є занятий і зможе прийняти щойно в понеділок, або в вівторок чергового тижня. **Мосдорф заявив, що тоді буде вже запізно.**

На запит д-ра Павецького, чи Мосдорф говорив, що буде запізно по 15-тій годині, свідок заперечує.

Д-р Ганкевич вносить відчитати залучену в актах реляцію поліції, що дотичить особи Мосдорфа.

На дальші запити свідок заявляє, що Мосдорфа не бачив ні в міністерстві, ні в мін. Перацького.

Прокуратор Желенський вносить, щоби переслухати ще раз приявного на салі ком. Банка.

Суд годиться на внесок прокуратора й на запит подає, що табор, якого д-р Мосдорф був провідником, видавав щоденник „Штафету". На кілька днів перед 15. червня 1934 замкнула влада друкарню, де та газета виходила, й „Штафета" перестала появлятись.

Д-р Ганкевич просить, щоб суд завізвав як свідка інспектора поліції Сітковського на обставину, що **15. червня 1934 р. Мосдорф зник із Варшави й досі ніхто не знає, де він перебуває.**

ВНЕСОК ПРОКУРАТОРА.

Прок. Рудніцький: Довкруги питання Мосдорфа і ОНР (Обуз Наротово-Радикальни. — Прим. Ред.) повертається ціла низка запитів і витворився постійний крутіж, якого центральним пунктом є Мосдорф. Слідча влада брала під розвагу квестію телефону Мосдорфа. Вертатись до первісної точки й обстоювати, що ціле слідство побудовано не на ленті, що її знайдено в плащі, й через те оперте воно на хитких підвалинах, а розправа може дати зовсім інший вислід, зовсім відмінний від тези акту обвинувачення, це дійсно — на мою думку — безпідставне. Це не є справа познак (пошлякова); це справа виразних і сильних доказів. Заявляти, що хтось інший убив, що замах вийшов з інших сфер, як доказ того ствердження подавати, що якийсь старшина поліції знайшов у кишені плаща трошки тютюну, — якого в дійсності не було — а інший урядовець відібрав телефон від Мосдорфа, й з тих дрібних суперечностей, недокладностей і фактів снувати далекойдучі внески, це справді недоцільне.

Ми не противимося тому, коли йде про те, в який спосіб розвивалося слідство, та нехай буде устійнене, що Мосдорф у той самий день зник. Мав для цього свої причини, не звязані з убивством міністра Перацького. Якжеж можна допустити, щоби провідник, голова партії, хотів остерегти й загрозити в 2-гій годині міністрові, що коли його не прийме, то в понеділок буде „запізно". Замах виконано в год. 3.30. Якжеж можна було за півтори години змонтувати замах чи відкликати виконання замаху? Жалію, що не можу поперти внеску пана оборонця Ганкевича, хоч признаю, що оборона повинна мати якнайширші управнення"...

Далі прокуратор рішучо протиставиться тому внескові.

ВІДКИНЕНІ ВНЕСКИ.

Суд цей внесок відкинув. Д-р Ганкевич вносить тоді, щоби покликати як свідка д-ра Мосдорфа, для вияснення слів, що їх дня 15. червня 1934 р. сказав секретареві Ставіцькому, що „це буде запізно".

Предсідник заявив, на внесок прокуратора, що так сформулованого внесення оборони не візьме під розвагу суду.

Тоді д-р Ганкевич просить ухвали цілого комплету суду.

Опісля на припоручення предсідника подав протоколянт, що 36 свідків не зявилися на розправу. Багатьом свідкам не можна було доручити візвання, бо невідомо, де вони мешкають, а інші свідки зложили подання, де оправдали свою відсутність.

Прок. Рудніцький вносить, щоб суд відчитав зізнання тих свідків.

З черги забирають голос поодинокі оборонці, які настоюють на покликання всіх свідків а особливо тих, яких зізнання можуть заважити на справі.

Прок. Желенський протиставився внескам, кажучи, що оборона не зацитувала нічого такого, через що сталоб конечне покликання тих свідків.

Д-р Ганкевич мотивує свій внесок на переслухання як свідка консуля Штарка зі Штетина, який нібито ствердив, що пакунок, який відібрала Лебедеві німецька поліція, зовсім не був такий самий, як той, що його потім прислали до Польщі.

Предсідник запитує підсудного Мигаля, який не має оборонця, чи він хоче висказатися щодо спровадження свідків.

Мигаль просить спровадити свідка Онищука і всіх інших.

В год. 12-тій пішов суд на нараду, після якої проголошено постанову, котрою відкинено всі внески оборони й рішено відчитати зізнання свідків, які на розправу не зявилися.

На цьому заряджено обідову перерву.

ВНУТРІШНЄ ПЕРЕКОНАННЯ.

Після обідової перерви зізнавав свідок **Єжи Кжимовський,** урядовець президії Ради Міністрів, якого, як майора головного штабу, повідомлено в жовтні 1934 р. про переведення в Празі ревізії в Сеника, що користувався литовським пашпортом на назвище Біскавскас. Переведено теж ревізію в Барановського, Забавського, Чучкевича, Мартинця, Мировича, Кульчицького й Равича. Всі документи, що їх підчас ревізії знайдено, є свідкові відомі. До тих документів долучив свідок переклад з інструкції вишколу ОУН, акт про устрій. ОУН і програму таборового виховання ОУН.

Д-р Ганкевич: В який спосіб прийшли в посідання „архіву Сеника"?

Кжимовський: Це урядова тайна.

Д-р Шлапак: Чи відомо вам про ревізію в сотника Ярого?

Кжимовський: Ні.

Д-р Шлапак: Чи підчас ревізії в Сеника й інших у Празі ви були особисто?

Кжимовський: Цього не скажу; це урядова тайна.

Д-р Шлапак: На якій підставі ви вважаєте, що архів Сеника є правдивий?

Кжимовський: Це моє внутрішнє переконання.

Д-р Шлапак: То значить, що лише на підставі вашого внутрішнього переконання обстоюєте автентичність тих документів?

Предсідник: „Ухилям".

Д-р Шлапак: Чи знаєте, які документи має тепер суд до своєї розпорядимости?

Кжимовський: Не знаю.

Д-р Шлапак: Ви сказали, що „архів Сеника" складається з оригіналів, фотоґрафій. Чи ви ці фотоґрафії провірювали з оригіналів?

Предсідник: „Ухилям".

Д-р Шлапак: Перед хвилиною сказали ви, що не знаєте, які документи має суд до диспозиції. На якій підставі обстоюєте, що вони згідні з ориґіналом?

Кжимовський: Спираю це на мойому внутршньому переконанню.

Далі свідок на дотичний запит оборони подає, що автентичність документів, яких було біля 2,500, стверджено понад усякий сумнів.

З черги приступає суд до відчитування зізнань тих свідків, що не явилися на розправі. Це все в більшості свідки, яких зізнання дотичили всіх підсудних.

(Далі буде).

Ріхард Бер.

ОСІННА МАНДРІВКА ГОЛЯНДІЄЮ

(Подорожня картинка).

Знавці гарних краєвидів кажуть, що Голяндію треба звиджувати весною, бо саме тоді вона, вся в сяєвах тульпанів, гіяцинтів, ґлядіолій та бозу, найкраща. Але після того, як я промандрував Голяндією вздовж і вширш, і бачив її в шатах завмираючої осінньої краси, я можу впевнити кожного, що подорожувати тут в осени це таксамож дуже гарно. Оце ось багро та золото осени, змішані в одну, своєрідну краску, витворюють собою питому картину круговиду, коли гуляєш широкими вулицями, засадженими по обох боках високими берестинами. Це — особливо в годину присмерку — так, начеб ти під зводами величавого собору. А така гарна, багата в кущі й ліси околиця на великій, просторій і рівній площині зоветься в Голяндії „Гет Ґоой" та „Емелянд". Її загальний характер змінюють час до часу піскові дюни, що творять невеличкі горбки, яких неправильні і мягко обрисовані лінії викликують у вас іноді враження, начеб це перед вами замерзлі морські хвилі. А від сторони моря пливуть собі біляві облаки під свіжі подихи вітру, від якого цілунків лиця в нас починають горіти. Ген же у долині всі левади затоплені щедрим тут осіннім дощем.

Та тут з веж королівської палати в Амстердамі чути мельодійну гру курантових годинників, яка звертає вашу увагу на одно веселеньке свято, що його обходить нині молодь. Це ось сьогодні „Сінт Ніколяс" — св. Микола — приїжджає до амстердамського порту біля собору цього богоугодника та ще в товаристві його чорного почоту, і це є офіціяльною повідомою про те, що „Миколаївський тиждень" на радість малим і старим — почався. Бо в Голяндії воно прастарий звичай, що свято Миколи є святом взаїмного обдаровування, та що його тут багато врочистіше святкують, ніж навіть Різдво. Адже впродовж тих днів ріжні прилюдні товариства і школи щедро обдаровують тисячі й тисячі дітей. Отак це і справді „тижні радости", і коли ви в той час вийдете пройтися вулицями Амстердаму, то бачите, як тут з усіх сторін напливають люди, обвантажені пакетами й погідно усміхнені, повні поспіху прибути до тих, для кого дарунки призначені.

А сам Амстердам?

Це модерне біржеве місто — модерне й без огляду на те, що мова його населення прегарно чиста й первісна, зложена з фрізийських і долішньо-саксонських діялектів по ріжних провінціях — гордe в першу чергу на один зі своїх найкращих і найкоштовніших скарбів: на Державний Музей. Про нього, правда, писалося вже дуже багато; цього року він іще цікавіший, тому, що саме минуло 50 років від хвилі його оснування. З цього то приводу зорґанізовано тут міжнародню виставу малюнків Рембрандта, яка заповнилась найславнішими творами цього мистця, стягненими з усіх усюдів у світі. Але й позатим воно в Амстердамі вже закріплена традиція і, сказати неписаний закон відносно того, що тут нема такої, нехай і пересічно собі заможної людини, яка не вважалаб своїм обовязком влаштувати собі збір якихось коштовних памяток. І щойно після кожної духової насолоди береться амстердамець і до кулінарних насолод, що починаються славним голяндським сніданням, яке складається з чаю, вареного яйця, шинки, сира, масла й родзинкового хліба. Даліж, коло полудня, ідять у славного Задера, власника відомого рибного ресторану, малу перекуску, а саме тонку помідорову зупу, тузин смачненьких зеляндських устриць, порцію казково доброго рака, далі добірну смаком камбулу, геть затоплену в маслянім соcі, а накінець улюблений в Амстердамі сметанковий пудднґ. А пополудні йдемо до бару „Ексцельзіор", де при скляночці винця та при циганській музиці готуємося до доброї вечері в однім з численних ресторанів в Амстердамі.

Та тепер іще дещо про вигляд Амстердаму.

Нові частини міста збудовані з архитектонічного погляду величаво, а кожний дім тут має щонайвище 3—4 партій, з яких кожна замешкує один поверх, звичайно 4—6 кімнат. Притім воно розуміється само собою, що до кожного помешкання належить уповні влаштована кухня з зимною і теплою водою, з лазнею та з 1 або 2 шафами в кожній кімнаті, вбудованими тут у стіни. Позатим в кожного винаємця є право веліти собі наладити хату на кошт господаря, якому за таку хату платиться місячно 40—65 ґульденів. Отак, починаючи від вересня 1935 р., пересічно до жовтня 1935 р. збудовано тут 3,500 помешкань і віддано їх до прилюдного вжитку. І тому то, завдяки саме тому надзвичайному будівельному розмахові, помешкань у Голяндії є доволі, і недостачі, а тим менше біди з цього погляду тут люди не знають ніякої. Обставина, яка так і спонукує нас порівнати з цього погляду таку країну, як Голяндія, з большевицькою Росією, де ніби „чудес довершується для добра людей", а в суті речі трохи не в кожній ділянці життя зазначується катастрофальна недостача найнеобхідніших засобів людського існування, а вже щодо помешкань, то панують такі неймовірні відносини, що просто не хочеться вірити звітам очевидців!

Але вертаймося знову до нашої мандрівки Голяндією.

Нам лишається сказати ще кілька слів про інше відоме місто тут, а саме про Ротердам.

Ну, — наскільки Амстердам місто чистеньке і гарно плекане, то Ротердам робить враження середовища занедбаного і нехарного, навіть наперекір тому, що в останньому часі відбудовано цілі частини міста. Вони ось, головно в давніх дільницях, далеко не такі повні примани, як старі вулиці й площі в Амстердамі. Затеж колишній бурмістр, д-р Ціммерман, вибудував у Ротердамі дуже гарний ратуш, який справді причинився до прикраси тієї частини міста, в якій він видвигається. А позатим важно зазначити, що внаслідок девалюційної кризи в Бельгії Ротердам стратив своє колишнє значіння для міжнародньої морської торговлі, після того, як Антверпія завдяки своїм дешевим тарифам перебрала у свої руки добру частину його колишніх звязків у тій ділянці.

В цілостиж скажу, що Ротердам оглянете дуже скоро, і такий він мало своєрідний, що пригадує вам цілий ряд інших портових міст, зокремаж міст ганзеатських.

З німецького переклав
д-р Остап Грицай.

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

ЦЕРКВА, ГОСПОДАРКА Й ПОЛІТИКА.

Як доносять нюйорські газети з понеділка, в багатьох нюйорських церквах у недільних проповідях дискутовано теперішнє економічне положення краю та політику уряду.

Недавно тому велике число нюйорських священиків, проповідників і рабінів видали публічний заклик за знищення в місті так званих „сломз", себто густо забудованих, густо заселених, негігієнічних, брудних частин міста.

Минулися видно часи, коли людину, що з проповідальниці хочби писнула про економічні справи, вважалося за радикала або безбожника. Навіть церква, що вперше чергу вважається покликаною говорити про мораль, говорить про економічні справи й політику. Цим мимоходом признається, що й мораль тісно звязана з господаркою й політикою. Що в краю, де господарка й політика недобрі, там і мораль мусить недомагати.

ЦЕРКВА Й ПРЕЗИДЕНТ.

Кождий проповідник, що говорив про теперішнє положення краю, говорив теж про політику президента Рузвелта.

Замітно, що поважна більшість заявилася за президента Рузвелта. Одначе знайшлися теж пару таких, що виступали проти президента Рузвелта, закидуючи йому, що він своєю політикою цькує клясу проти кляси, себто бідних проти багачів.

Отже призидента поставлено на одну лавку з соціялістами й большевиками, що свою суспільну фільософію спирають на засаду боротьби між бідними й багатими.

Президентові Рузвелтові це не першина. Його вже нераз називали соціялістом і комуністом. Пощо це роблено, відомо: називаючи його цим іменем, вороги його програми хотіли скористати з упередження пересічних американців до цих течій. Пощо вживається упередження, теж відомо: на те, щоб люди не розбирали справи розумово, але судили про справу своїми чувствами, своїми нерозумними упередженнями.

ХТО ВИНУВАТИЙ?

Що президент Рузвелт бере під увагу існування клясової боротьби та своєю політикою хоче впливати на неї, це певна річ. Одначе чи винуватий президент за цю боротьбу. Чи викликав він її? Чи скріпляє він її?

Чи від того, що він дав допомогу фармерам або отворив нові зарібки безробітним робітникам, стали незаможні більше завзяті проти багачів?

Здається, що хвилина застанови вистарчає, щоби прийти до іншого висновку, а саме, що якраз політика президента Рузвелта ослаблює клясову боротьбу в Америці, ослаблює клясову ненависть непосідаючих до посідаючих.

Так принаймні думають соціялісти й комуністи, які вважали би президента Рузвелта своїм приятелем, якщо він скріплював би клясову боротьбу. Що це не погляд самих тільки соціялістів і комуністів, видно зі слів англійських багацьких газет, що, як неприхильні до клясової боротьби в Америці, не бояться признати, що Рузвелт своєю політикою вдержує рівновагу між клясами в Америці.

ЗВИХНЕННЯ ДУМАННЯ.

Обвинувачення президента Рузвелта за клясову боротьбу в Америці є прикладом частої помилки в людськім думанню. Це ставлення в причиновий звязок двох явищ, між якими причинового звязку нема.

Існує клясова боротьба в Америці — це факт. Існує президент Рузвелт і його політика — це теж факт. Люди, що не люблять президента Рузвелта й клясової боротьби, ставлять їх у причиновий звязок. Мовляв, в Америці клясова боротьба через Рузвелта. Або; президент Рузвелт причиною клясової боротьби.

ПОГОДА Й БАРОМЕТЕР.

Пригадується мені одно оповідання українського письменника Михайла Коцюбинського, в котрім він пише, як він із сестрою, ще як були дітьми, робили заходи, щоб викликати гарну погоду на день, на котрий була визначена їх прогулька на село.

Діти знали, що старші дивилися на барометер та говорили: „Буде дощ!" або „Буде погода!" Барометер показує!" З цього діти зробили висновок, що це барометер викликує погоду: дає гарну погоду, або дощ. Тому то в них виринула думка приневолити барометер дати їм гарну погоду на день їх прогульки. Вони розвідуються, як це барометер дає дощ чи погоду, а побачивши, що на барметрі є покажчик, що раз показує на напис „дощ", другий раз на „погоду", вони вимахують барометром, трясуть ним, штовхають його, щоб тільки покажчик пскозав на „погоду".

У дитячій голові, видно, повстав причиновий звязок між двома явищами: погодою й показуванням барометра на погоду. Їм здається, що погода від того, що барометер показує на погоду, а тимчасом це тому барометер показує на погоду, що буде погода.

ІДЕ ВІЗ ПЕРЕД КІНЬМИ.

Приклади такого дитячого думання дають не тільки одні діти. Частенько таким способом думають і старші люди.

Атаки на президента Рузвелта за клясову боротьбу це один приклад.

Інший приклад бачимо в нападах польського прокуратора на провід української революційної організації за границею як на тих, що викликують на українських землях під Польщею революційний рух. Що в краю є революційний рух, це факт. Що за границею краю є провід, це факт. Але чи фактом є, що провід викликує рух? Що без проводу не було би руху? Польський уряд хоче доказати перед чужими державами, що воно так. Усіх поляків він не вспів переконати, але вспів переконати деяких українців. Наприклад клерикальний орган „Мету".

Ще інший приклад знає історія українського національного руху. Адже й про український національний рух говорили вороги, що це рух, викликаний німецьким чи австрійським урядом.

Отже від чого повстають народні рухи? Чи може жмінка людей за границями краю, або чужий уряд викликати якийнебудь рух, закорінений на ширшу скалю?

ЯКЕ ЇХАЛО, ТАКЕ ЗДИБАЛО.

Всі такі аргументи мають багато спільного. В усіх таких випадках є люди, заінтерессовані живо в закриттю правди. І в усіх них засобом закриття правди є відкликування до фальшивої логіки. В усіх тих випадках пропагандисти числять на дитячі способи думання тих людей, яких вони хочуть навернути на свій висновок.

Коротко: рахують на людську глупоту.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА
за грудень 1935 року.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	391.41	181	126.11
2	475.52	182	158.10
3	215.22	183	30.72
4	93.76	184	12.57
5	191.97	185	96.46
6	97.48	186	72.27
7	239.52	187	38.56
8	209.40	188	48.80
9	141.40	189	11.18
10	216.14	190	13.22
11	83.70	191	119.34
12	135.43	192	113.81
13	61.24	193	113.75
15	18.21	194	34.36
16	70.53	195	53.78
17	38.89	196	47.86
18	137.01	197	44.10
19	10.51	198	144.47
20	209.82	199	8.94
21	129.78	200	141.65
23	40.65	201	41.91
24	90.74	202	37.12
25	102.34	204	379.90
26	38.49	205	16.53
27	80.91	206	404.94
28	115.44	207	84.51
29	164.07	208	23.87
30	67.77	209	81.18
31	138.27	210	44.25
32	32.13	211	169.93
33	95.23	212	48.45
34	6.29	213	355.38
35	38.90	214	41.55
36	132.42	215	26.10
37	96.75	216	48.83
38	241.61	217	391.01
39	149.12	218	247.64
40	21.58	219	116.42
41	9.58	220	204.95
42	160.61	221	529.48
44	140.52	223	292.34
45	243.59	225	24.27
46	34.00	227	86.89
47	41.50	229	219.70
48	48.06	230	227.48
49	20.06	231	28.92
50	193.31	232	65.85
51	56.47	233	39.65
52	57.30	234	126.60
53	61.01	235	125.04
55	52.58	236	166.56
56	178.10	237	218.24
57	142.74	238	101.27
58	148.85	239	302.49
59	147.09	241	73.22
60	34.24	242	157.78
61	67.44	243	75.20
62	119.05	244	22.72
63	276.48	245	114.59
64	98.78	246	57.04
65	265.27	247	263.20
66	122.76	248	63.09
67	182.95	249	45.35
68	25.71	250	34.38
69	120.00	251	206.86
70	269.09	253	84.86
71	7.59	254	106.50
72	48.18	255	76.83
73	79.93	256	41.32
74	34.57	257	22.85
75	102.21	259	202.04
76	528.05	260	97.98
77	83.95	261	28.45
78	114.77	262	55.99
79	25.43	263	65.03
80	40.39	265	31.04
81	158.29	266	116.54
82	73.66	267	88.55
83	181.48	268	72.45
84	49.12	269	32.61
85	130.66	270	215.11
86	238.92	271	82.42
87	185.55	273	144.70
88	24.65	274	209.26
89	23.89	275	84.68
90	253.80	276	270.65
91	350.98	277	142.00
92	19.12	278	65.01
93	53.53	279	13.80
94	294.72	280	181.78
95	42.69	281	70.55
96	175.42	282	214.51
97	153.01	283	130.35
98	130.33	284	64.37
99	192.40	285	21.24
100	94.10	286	35.11
101	46.99	288	241.03
102	479.69	289	31.16
103	105.24	290	62.24
104	278.34	292	467.84
105	212.45	293	36.38
106	256.23	294	55.98
107	46.85	295	203.78
108	64.10	296	290.81
109	166.84	297	22.60
110	9.06	298	62.91
111	36.73	299	49.18
112	533.60	300	176.35
113	64.18	301	146.41
114	40.65	303	67.79
115	26.47	304	79.50
116	52.28	305	69.68
117	107.49	306	37.94
118	71.23	308	119.95
119	33.08	309	51.26
120	159.05	310	48.05
121	140.61	311	14.86
122	62.22	312	36.46
124	112.50	314	13.88
125	40.86	315	26.56
126	81.10	316	277.11
127	168.14	317	96.97
128	19.86	318	133.99
129	37.32	319	64.81
130	352.26	320	111.17
131	23.31	321	77.56
132	179.18	322	52.04
133	253.27	323	68.37
134	76.17	324	150.58
135	58.23	325	97.44
136	159.81	326	127.86
137	214.20	327	41.56
138	55.60	328	24.47
139	79.13	329	5.42
140	87.58	330	107.36
142	120.84	331	41.56
143	106.52	332	77.70
144	25.89	333	95.03
145	57.19	334	198.33
146	156.63	335	67.03
147	499.51	336	406.70
148	28.77	337	23.01
149	57.91	338	284.68
150	31.09	339	105.75
151	105.92	340	19.67
153	7.36	341	184.95
154	60.44	342	179.26
155	457.63	344	77.05
156	158.00	345	112.33
157	12.40	347	129.25
158	246.51	349	70.17
159	68.39	350	110.58
161	190.29	351	49.68
162	41.81	353	25.76
163	104.82	354	19.78
164	90.33	355	74.87
165	27.11	357	55.00
167	77.59	358	68.12
168	210.97	359	129.09
169	35.00	360	14.29
170	181.01	361	1,051.00
171	60.02	362	67.19
172	44.14	363	78.31
173	83.21	364	344.73
174	32.09	365	111.87
175	144.75	366	17.96
176	271.09	367	296.83
177	132.72	368	27.85
178	66.64	369	212.83
179	199.21	370	224.92
180	24.06	371	190.21
		372	35.75

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
373	38.96	383	167.66
374	88.44	384	35.75
375	87.91	385	227.63
376	27.52	388	152.27
377	39.24	390	42.25
378	47.26	392	25.70
379	62.38	396	101.24
381	36.96	400	66.68
382	39.29	401	39.12

З місячних вкладок нових родів обезпечення ____ $42,623.91

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	33.31	209	7.60
2	25.84	215	2.14
3	4.84	216	15.82
7	6.89	217	8.22
8	9.46	218	2.20
10	13.23	220	2.11
12	8.02	221	37.65
19	1.58	225	14.54
20	4.25	230	4.67
28	36.51	233	4.52
30	11.32	234	24.12
33	8.69	235	8.65
37	17.20	237	2.68
39	36.05	241	7.86
41	14.72	243	19.48
46	1.61	245	3.08
47	4.67	257	16.75
57	4.98	260	2.46
62	1.18	262	5.38
65	17.68	268	16.39
70	5.25	274	1.49
72	81	275	25.91
73	10.37	276	10.47
76	2.80	278	1.15
78	3.62	280	1.13
83	6.75	282	3.55
86	3.37	283	4.93
88	1.43	284	3.37
90	17.61	286	41.50
101	2.84	288	3.83
102	11.68	292	2.87
104	3.34	295	2.17
106	16.25	298	7.63
108	33.98	300	2.87
111	1.09	305	12.83
112	11.87	312	14.22
114	5.80	316	3.03
117	8.90	318	1.13
125	3.61	321	7.19
127	6.69	322	2.88
129	1.68	324	1.49
130	3.36	326	3.33
134	15.57	327	2.53
135	2.08	328	2.01
136	9.70	331	6.33
139	6.53	332	5.19
140	1.64	334	3.31
142	16.56	335	6.34
143	14.77	336	50.16
147	31.66	341	7.00
151	10.50	342	28.74
155	4.44	345	2.65
156	1.29	349	6.30
161	4.41	358	3.97
162	1.87	361	17.21
169	4.26	363	12.11
170	16.22	365	4.96
179	1.03	367	4.67
181	1.57	368	74
185	6.68	370	28.75
189	9.56	371	1.30
190	17.06	375	1.30
192	2.40	382	2.72
193	13.40	384	32.93
205	5.00	385	8.17
206	18.48	388	21.36
208	10.51		

З місячних вкладок старого роду обезпечення ____ $ 1,278.16

З місячних вкладок від чл.	$43,902.07
Продаж бондів	81,300.00
Процент на бондах	5,785.74
Заробок на бондах	1,292.50
Процент на морґеджах	10,929.22
Рент від реальностей	27,799.81
Продаж реальности	41,981.26
Заробок на продажі	4,128.07
Процент з банків	463.37
Процент від позичок	1,432.51
Сплати позичок нових родів обезпечення	969.00
Зворот позичок до фонду народного	110.00
Зворот степендії Стефана Малевича, від. 53	100.00
Сплати морґеджів	5,040.16
З переносу за членів Молодечого Департаменту	6,860.00
Свобода за рент до У. Н. С.	7,120.82
Процент від інвестиції на домі У. Н. Союза	4,800.00
Зворот виплаченої нагороди за членів Мол. Деп.	821.50
Сплачено часть інвестиції на домі У. Н. Союза	10,000.00
Перенос резерви за членів переписаних зі старого до нових родів обезпечення за три місяці	90,172.50
З переносу до бондів	1,162.00

Сирітські части по бл. п.:

в. 42 Буката Василь	447.00
в. 68 Яжик Йосиф	124.75
в. 105 Феснак Захарко	400.00
в. 202 Німець Анна	200.00
в. 248 Перейма Текля	850.00
в. 345 Лозовський Іван	929.32
в. 350 Кресан Михайло	1,000.00
Разом	$350,121.60

РОЗХІД.

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 25 Мацйовська Дорота	$ 1,000.00
в. 42 Букатчук Василь	500.00
в. 52 Бішко Марія	250.00
в. 57 Корінь Ігнатій	1,000.00
в. 68 Яжик Йосиф	124.75
в. 86 Добрянський Іван	500.00
в. 100 Лавровська Марія	1,000.00
в. 105 Феснак Захарко	400.00
в. 106 Пашко Йосиф	500.00
в. 109 Фариняк Іван	1,000.00
в. 112 Головчак Анна	500.00
в. 112 Сорока Марія	500.00
в. 120 Козловська Анна	250.00
в. 185 Телех Іван	1,000.00
в. 185 Симбатович Афтак	750.00
в. 195 Куній Стефан	500.00
в. 202 Німець Анна	750.00
в. 221 Мацюк Василь	1,000.00
в. 230 Федаш Іван	1,000.00
в. 248 Прийма Текля	1,000.00
в. 300 Березовський Іван	500.00
в. 320 Малко Катерина	500.00
в. 329 Карлицька Юлія	1,000.00
в. 336 Федорови Алтін	500.00
в. 345 Лазовський Іван	1,000.00
в. 350 Кресан Михайло	1,000.00

Виплати сирітських частей по бл. п.:

в. 22 Умен Іван	373.29
в. 38 Питель Іван	60.51
в. 46 Матчак Дамян	463.50
в. 78 Мацйовський Валент.	100.00
в. 159 Терпливець Ілько	108.80
в. 195 Михальчик Лука	104.99
в. 211 Салій Анна	127.00
в. 251 Карась Анастасія	150.00
в. 300 Кузьма Стефан	208.50

Виплати з фонду запомогового:

в. 2 Шиманський Стефан	35.00
в. 7 Копій Стефан	75.00
в. 10 Студен Пилип	35.00
в. 26 Якимович Юліян	35.00
в. 26 Борис Іван	35.00
в. 29 Гривняк Ілько	35.00
в. 58 Чорний Роман	25.00
в. 69 Фатюк Григорій	75.00
в. 78 Запотічний Петро	100.00
в. 86 Волф Петро	35.00
в. 90 Пухир Іван	50.00
в. 90 Лупацій Марія	35.00
в. 90 Филяк Теодор	50.00
в. 95 Куц Захарій	35.00
в. 97 Мельник Текля	25.00
в. 106 Мадай Франко	25.00
в. 113 Куземчак Михайло	50.00
в. 114 Нестор Іван	35.00
в. 121 Кубітович Петро	35.00
в. 121 Городницька Франка	35.00
в. 123 Москалик Марія	25.00
в. 125 Афтанас Катерина	25.00
в. 147 Тульба Павло	35.00
в. 158 Бащишин Теодор	35.00
в. 171 Провода Михайло	50.00
в. 175 Буката Марія	25.00
в. 177 Рекрут Володимир	35.00
в. 206 Бухтик Семен	35.00
в. 210 Кіндирис Лука	50.00
в. 215 Жарковський Іван	35.00
в. 229 Маркович Йосиф	35.00
в. 271 Юськів Параскевія	35.00
в. 276 Хлиста Теодор	50.00
в. 293 Черкес Микита	50.00
в. 296 Дубляниця Олекса	50.00
в. 299 Самуляк Іван	35.00
в. 300 Гумен Григорій	50.00
в. 300 Дида Петро	35.00
в. 327 Кирич Михайло	25.00
в. 333 Левицький Василь	35.00
в. 333 Боберська Розалія	25.00
в. 334 Антонів Василь	25.00
в. 367 Луців Василь	35.00
в. 369 Турко Микола	35.00
в. 382 Москалик Анна	25.00
в. 384 Козяк Михайло	35.00
в. 392 Гордзевич Адам	100.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Перенесено на сплату інвестиції на власнім домі У. Н. Союза, 81-83 Гренд ул., Джерзи Сити, Н. Дж.	10,000.00
Винагорода секретарів за четвертий квартал	10,156.38
Заплачено до фонду посмертного процент від інвестованих фондів на власнім домі У.Н.С.	4,800.00
Свобода за орган	3,595.00
Свобода за праці і звороти за опал, світло і т. п.	791.00
Платня головного уряду	685.00
Нагороди за нових членіт	490.00
Бонди головних урядників	365.63
Кошта правні у виплаті посмерт. запомог, інвестицій і т. п.	310.00
Платня помічних сил	216.00
Лікарі за нових членів	159.25
Телефон, почта і т. п.	154.68
Кошта подорожей і репрезентації	157.22
Прибори офісові, склади на акта	106.00
Актюар за справи правні	59.44
Друки варантів для У.Н.С.	50.00
Асекурація від грабунку	31.00
Печатки для відділів	15.75
Оправа місячних книг	11.38

Інші виплати з фонду посмертного:

Звороти позичок і виплати грошевих зворотів	1,051.76
Процент на закуплених бондах	148.44
Доплачено до бондів	944.00
Перенос резерви за членів до нових родів обезпечення	90,172.50

Інші виплати з фонду сирітського:

Доплачено до бондів	218.00

Інші виплати з фонду запомогового:

ворот позички до фонду посмертного	9.20

Інвестиції.

Інвестовано в бондах	77,498.24
Інвестовано в морґечах	38,316.61
Визичено членам на грамоти нових родів обезпеч.	11,633.00
Разом	273,765.82

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінцем листопада 1935 остала	$276,940.79
Прихід за грудень	350.121.60
Разом	$627,062.39
Розхід за грудень	273,756.82
Готівка з кінцем грудня 1935 остає	$353,305.57

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 353,289.67
Морґеджі	1,259,514.84
Бонди	871,040.99
Реальности	679,847.24
Дім У. Н. Союза	110,000.00
Позички членам	447,037.50
Разом	$3,720,730,24

Стан довжний:

Фонд посмертний нових родів обезпечення	$2,886,165.27
Фонд резервовий	98,501.19
Фонд адміністраційний	110,564.43
Фонд запомоговий	76,939.14
Фонд народний	5,703.61
Фонд конвенційний	27,702.76
Investment & Mortality Fluctuation Fund	224,964.00
Фонд посмертний старого роду обезпечення	84,655.83
Фонд сирітський	205,434.01
Разом	$3,720,730.24

М. Мурашко, гол. предс.

Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА
МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
за грудень 1935 року.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1	9.90	27	90
2	22.55	28	10.15
3	7.66	29	10.35
4	2.03	30	6.53
5	6.80	31	8.10
6	2.50	33	12.40
7	15.53	35	2.30
8	20.25	36	6.75
9	14.40	38	3.60
10	2.70	39	4.95
11	11.70	40	2.03
12	1.80	42	8.10
13	10.65	44	11.25
15	68	45	14.40
16	5.85	46	68
18	3.15	47	3.40
20	7.45	48	2.70
21	10.80	50	16.43
22	25	51	90
23	1.13	52	3.15
24	11.70	53	3.15
25	1.80	55	3.85
26	4.95	56	13.50

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
57	8.80	223	28.35
58	9.70	225	3.40
59	9.25	227	4.75
60	2.93	229	13.75
61	5.40	230	13.95
62	9.25	231	6.30
63	18.23	232	5.85
64	8.78	233	45
65	16.65	234	15.75
66	75	235	10.80
67	7.42	236	7.20
68	1.35	237	11.70
69	3.15	238	8.10
70	7.88	239	20.70
72	5.15	241	1.35
73	3.60	242	11.25
74	45	243	9.23
75	10.35	244	1.80
76	14.62	245	8.55
77	5.62	246	2.25
78	4.25	247	12.20
79	90	248	6.08
80	3.05	250	2.70
81	6.55	251	6.55
82	5.53	253	3.60
83	11.70	254	5.40
84	2.50	255	3.60
85	15.30	256	4.30
86	7.20	257	90
87	10.58	259	9.00
88	4.75	260	22.30
89	2.25	261	1.50
90	18.00	262	2.25
91	21.60	263	2.03
92	90	265	2.70
93	1.35	266	4.95
94	15.52	267	3.60
95	6.10	268	4.28
96	9.00	269	2.25
97	13.95	270	14.25
98	2.95	271	5.20
99	17.80	273	5.40
100	4.05	274	6.53
102	24.08	275	5.18
103	4.73	276	22.28
104	8.32	277	6.53
105	10.80	278	3.45
106	9.68	279	1.80
107	2.30	280	5.20
108	4.75	281	3.83
109	6.98	282	15.75
110	1.35	283	5.60
112	9.05	284	45
113	4.73	285	50
114	6.15	286	3.83
115	75	288	14.63
116	6.30	289	4.05
117	1.80	290	2.93
118	1.15	292	28.57
120	11.50	293	1.35
121	12.40	294	5.40
122	1.80	295	2.93
124	8.77	296	11.05
125	2.95	297	1.80
126	2.93	298	1.35
127	7.90	299	2.48
128	90	300	6.30
129	75	301	5.65
130	15.75	303	1.35
131	25	305	4.75
132	8.80	306	1.60
133	2.25	308	2.95
135	4.95	309	2.70
136	18.45	310	2.95
137	12.83	311	1.18
139	5.23	312	5.40
140	8.10	314	1.75
142	17.55	315	25
143	4.05	316	11.93
144	2.05	317	4.28
145	5.40	318	9.67
146	7.88	319	2.50
147	31.05	320	5.65
148	3.38	321	6.30
149	2.93	322	1.80
150	10.80	323	7.90
151	13.28	324	4.95
155	23.40	325	1.35
156	11.70	326	6.53
158	15.53	327	3.40
159	4.95	328	2.20
160	4.45	330	8.80
161	12.60	331	5.95
162	1.15	332	6.10
163	4.95	333	3.85
164	11.70	334	8.33
165	3.82	335	2.50
167	4.05	336	31.75
168	7.05	337	50
169	50	338	14.00
170	12.83	339	6.98
171	3.40	340	2.05
172	6.75	341	2.70
173	4.95	342	18.90
174	7.20	344	2.25
175	5.85	345	6.10
176	11.25	347	6.30
177	2.25	349	6.30
178	4.05	350	1.35
179	12.83	351	1.35
180	16.20	354	67
181	70	355	2.70
182	4.95	357	1.80
185	13.95	358	3.15
186	1.35	359	6.13
187	45	361	41.85
188	4.25	362	8.55
189	1.35	363	12.15
191	6.98	364	16.20
192	9.00	365	6.30
193	2.48	366	4.50
194	50	367	12.85
196	3.85	368	45
197	70	369	12.60
198	2.75	370	8.55
200	8.80	371	10.70
201	4.50	373	2.93
204	19.13	374	6.76
205	4.35	375	7.20
206	28.00	377	1.35
207	2.93	378	2.48
208	70	379	8.78
209	1.60	381	1.80
210	50	383	13.05
211	6.55	384	8.55
212	90	385	9.45
213	16.45	388	14.85
214	2.70	390	6.98
217	17.78	392	1.85
218	10.13	396	5.85
219	4.73	400	11.05
220	10.35	401	2.02
221	31.05		

З місячних вкладок від чл.	$2,370.07
Процент від морґеджів	686.85
Процент від бондів	106.25
Процент з банків	89.68
Рент від реальностей	4,006.08
Сплати морґеджу	50.00
Разом	$7,308.93

РОЗХІД.

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 28 Савчук Михайло	$ 10.00
в. 179 Петришин Стефанія	253.00

Інші виплати з фонду посмертного:

Перенесено до У. Н. Союза за членів переписаних з Мол. Деп. до старших	6,860.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Свобода за Укр. Тижневик	475.00
Платня помічних сил	216.00
Свобода за друки і праці	321.85
Зворот до У. Н. Союза; нагороди за нових членів за 1935 рік	821.50
Видатки почтові	25.00

Інвестиції:

Закуплено бондів	24,750.00
Процент на бондах	49.48
Разом	$33,781.83

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінцем листопада 1935 остала	$89,254.32
Прихід за грудень	7,308.93
Разом	$96,563.25
Розхід за грудень	33,781.83
Готівка з кінцем грудня 1935 остає	$62,781.42

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 62,781.42
Морґеджі	147,197.18
Бонди	109,419.00
Реальности	56,650.92
Разом	$376,048.52

Стан довжний:

Фонд посмертний	$273,939.03
Фонд адміністраційний	102,109.49
Разом	$376,048.52

М. Мурашко, гол. предс.

Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

НЮАРК, Н. ДЖ.

На Рідну Школу і на визвольну боротьбу.

Тов. ім. Богдана Хмельницького, відділ 133. У. Н. Союза, ухвалило на своїх річних зборах жертвувати на рідний край $45. Ті гроші переслано через Обєднання, призначучи $25 на визвольну боротьбу, а $20 на Рідну Школу.

Олекса Будник,
секр. від. 133.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ.

Для тих, що їх судять у Варшаві.

В неділю, дня 29. грудня м. р., в нашій українській православній церкві при 47 Говп вул. відбулося торжественне посвячення вишитих священичих риз, що їх вишила і в дарунку для о. Степана Мусійчука на Різдво подарувала його дружина пані Мирослава Мусійчук.

З цеї нагоди на бажання пані Мусійчукової зібрано в церкві $10 і переслано через Обєднання на оборону молодих націоналістів-революціонерів, що їх судять у Варшаві.

Парохіянин.

САВТПОРТ, КОНН.

На політичних вязнів.

Наша громада посилає через Обєднання $16.13 для українських героїв, що їх тепер судять ляхи у Варшаві. Ті гроші зібрано на спільній вечері, яка відбулася 6 січня в Українськім Народнім Домі.

Юрій Гоголь.

НЮАРК, Н. ДЖ.

На ріжні цілі.

Тов. ім. М. Грушевського, від. 219 У. Н. Союза, ухвалило на річних зборах висаигнувати з каси $20 і призначити їх по $5 на такі цілі: Рідна Школа, інваліди, політичні вязні й визвольна боротьба. Гроші переслано до краю через Обєднання.

Члени були тої думки, що тепер, коли Польща так ганебно забула, як її тиснули московські царі, й у самій Варшаві судить українських геройських синів і доньок, всім нам треба їти рідному краєві з іще більшою допомогою. Треба підтримати Рідну Школу, що ширить просвіту, треба ратувати наших калік-інвалідів і треба підтримати тих, що не лякаються польських тюрем, ні смерти, а боряться за кращу долю нашого народу.

В. Ткач.

Судця (до обвинуваченого): — Чому не здіймаєте капелюха?

— Е, чи я знаю, прошу пана судді, — каже старий досвідчений волоцюга. — Ще скажуть, що я приходжу просити милостині на судовій салі.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. Тов. ім. Івана Франка, від. 372, повідомляє всіх членів, що місячні збори відбудуться в пятницю, 17. січня, в годині 7-мій ввечір. Просимо всіх членів прийти на означений час. — Ю. Голинський, предс.; М. Дубас, кас.; Василь Реповець, секр.

ЛОРЕЙН, О. Тов. У. Н. Союза, від. 50, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 19. січня, в годині 1-шій пополудні, в гали де звичайно. Просимо членів прийти на ці збори, бо є ще деякі справи не докінчені на річним зборах. —М. Шемичик, секр.

СТ. ЛУІС, МО. Бр. св. Володимира, від. 179, дає до відома своїм місцевим і позамісцевим членам, що на річних зборах 15. грудня потверджено старий уряд на 1936 рік: Микола Тильович, предс.; Василь Логуш, заст.; Михайло Кульчицький, кас.; Микола Федчак, заст.; Василь Голдак, фін. секр.; Теодор Владика, заст.; Михайло Стеців, рек. секр.; Михайло Паращак, Михайло Бартіш і Тимко Шпит, контр. комісія; Михайло Паращак, маршалок; Іван Гатлан і Василь Петришин, прапорчики. Збори будуть відбуватися в третю неділю по першім кождого місяця в годині 1-шій пополудні в У. Н. Домі, 1523 Гікори вул. Просимо всіх членів явитись на збори в неділю, 19. січня в годині 1-шій пополудні, бо є важні справи до полагодження, а також контр. комісія здасть справоздання з братських книжок за 6 місяців. Кождий член обовязаний є подати свою точну адресу, щоб на будуче не було нарікань на урядників. — Мих. Стеців, рек. секр.

ЙОРКВІЛ, О. Тов. ім. І. Франка, від. 77, повідомляє всіх своїх членів, що на річних зборах 15. грудня вибрано такий уряд на 1936 рік: Микола Зарічний, предс.; Евстахій Яремцьо, заст.; Петро Головід, секр.; Петро Федаш, заст.; Йосиф Зоць, кас.; Михайло Йоган, заст.; Василь Яцейко і Михайло Йоган мол., контрольори; Антін Міськош Стефан Телефяк і Казимир Ромашкевич, опікуни хорих. Збори дальше будуть відбуватись в третю неділю в місяци, точно в годині 10-тій зрання, на гали Михайла Йогана. Наступні збори відбудуться 19. січня, точно в годині 9:30 зрання. Просимо всіх членів прийти на означений час, бо маємо багато справ до полагодження. — Петро Головід, секр., Box 295, Yorkville, O.

ГАМТРАМК, МІШ. Тов. Згода, від. 20, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 19. січня, в годині 1-шій пополудні, в Українській Хаті на Ґрейлінг вул. Просимо членів прийти на ті збори, бо фін. секр. і контрольори мають здати справоздання за 1935 рік. Уряд на 1936 рік є: Матвій Прихітко, предс.; Михайло Миськів, заст.; Іван Крупка, фін. секр.; Микола Триш, рек. секр.; Іван Косцюк, кас.; Д. Робаха, Пригарський і Стефанський, контрольори; Кавка Дмитришин і пані Кардаш, доглядачі хорих; Синайко, Торопа і Сенчук до прапорів. Довгуючих членів просимо вирівнати свої залеглости. — Н. Триш, рек. секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 252, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 19. січн, в годині 12:30, зараз по богослуженню, в парохіяльній гали, 1944 Вест Ірі вул. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо маємо важні справи до полагодження. Котрий член не прийде на ці збори заплатить 50 ц. кари, а урядник 1 дол. — Іван Магас, предс.; Микола Батюк, секр.

ДЖАНСТАВН, ПА. Бр. св. Михаїла, від. 11, повідомляє всіх своїх членів і члениць, що річні збори відбудуться в неділю, 19. січня, зараз по Сл. Божій, в церковній українській галі св. Арх. Михаїла на Вудвал. Обовязком кождого члена і члениці є прийти на збори. Довгуючі члени мусять вирівнати свій довг. На зборах буде справоздання уряду і контр. комісії за 1935 рік, вибір уряду на 193 рік. На цих зборах також будемо приймати нових членів. Ті члени, котрі ще не вписали своїх дітей, просимо це зробити цього місяця, на річних зборах буде пояснення третьої діточої (ендавмент) табельки. — Михайло Макар, предс.; Андрій Дида, кас.; о. Микола Волощук, секр.

БОСТОН, МАСС. Тов. Дружина Князя Данила, від. 238, повідомляє своїх членів, старших і молодіж, що місячні збори відбудуться в неділю, 19. січня, в церковній галі, 136 Арлінгтон вул., зараз по відправі. Просимо всіх членів і члениць прибути на ці збори, бо маємо важні справи до полагодження. В неділю, 5. січня, відбулись річні збори, котрі відчинив предсідник І. Чопик, покликав секр. Н. Давискибу до слова, котрий зреферував справу третьої кляси діточого обезпечення, 16 років ендавмент на сто (100) долярів. Члени вислухали, було кілька запитів, відтак одноголосно принято. Уряд на 1935 рік вибрано такий: І. Чопик, предс.; М. Ярош, заст. з молодіжи; Д. Сілінський, скарбник; Н. Давискиба, заст.; Марійка Музика, заст. з молодіжи. Вибрано на цей рік організатора молодіжі Михайла Яроша. Як бачимо, то наша молодіж забераєся до праці над збільшенням своїх рядів в У. Н. Союзі. Молодіж тепер пізнає, що наш Союз є найкращою українською асекурацією, де молодіж все діставала моральну і матеріяльну піддержку. Молодіж учиться любити свій народ, шанувати все те, що наш народ створив, а навіть боротись готова за волю України. — Н. Давискиба, секр.

НЮ КЕНСІНГТОН, ПА. Відділ 296 повідомляє членів, що на річних зборах вибрано новий уряд: Іван Балабан, предс.; Василь Каліновський, секр. і касієр. Збори будуть відбуватись в тртю неділю місяця, в У. Н. Домі на 14 вул. і 4-тій Евені. Просимо всіх членів приходити на збори і свої вкладки платити на зборах, бо секретар не може ходити до кождого хати. Позамісцевих членів просимо вдаватись на адресу секретаря. — Іван Балабан, предс.; Василь Каліновський, секр., 1709 Victoria Ave., Arnold, Pa.

ПАСЕЙК, Н. ДЖ. Тов. ім. Івана Франка, від. 97, повідомляє членів, що місячні збори відбудуться 19. сі ня, в годині 2-гій пополудні, в галі церковній, 47 Ґовп Еве. Напоминаємо всіх членів, щоб прийшли *на збори бодай раз на рік, щоб не посилали* усе дітей, але щоб самі приходили. Маємо важну справу до полагодження. — Т. Скоробогатий, предс.; Ю. Нестор, кас.; М. Табачук, секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. Тов. Запорозька Січ, від. 347, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 19 січня, в годині 2-гій пополудні, в гали де звичайно. Просимо всіх членів прийти на ці збори, бо маємо важні справи до вирішення. На річних зборах вибрано уряд на 1936 рік такий: Т. Ковальський предс.; Т. Зубрицький, заст.; Г. Тимчій, секр.; Дж. Романюк, заст.; М. Прохович, кас.; С. Патен, заст.; І. Ковальський, І. Гатала й А. Ласенко, контр. комісія; І. Найда і В. Церковник, надз. хорих. Просимо членів прийти на ці збори, бо по зборах буде товариська забава з танцями. Вступ невеликий, бо тільки 25 ц. Хто з членів неявиться, то й так мусить заплатити вступ. — Т. Ковальський, предс.; С. Гатала, секр.; Г. Тимчій, секр., Harry Tymchy, 213 N. Jaurel St., Brlifieton, N. J.

ГЕЙЛЕТОН, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 85, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, 19. січня, в годині 1-шій пополудні, в Юнійній гали на Норт Вайомінг вул. Кождий член обовязаний прийти і вислухати фінансового справоздання за 1935 рік. Контрольори будуть здавати свій звіт. Довгуючі члени щоб вирівнали свій довг за місячні вкладки, а не спускались на братську касу, бо братська каса з тих 10 ц. місячної вкладки не всилі за членів платити. На цих зборах буде вибір уряду на 1936 рік і інші справи до полагодження. — В. Шипула, предс.; Мих. Поливка, кас.; Он. Костюк, секр.

НЮ БРОНСВІК, Н. ДЖ. Тов. Запорозька Січ, від. 353, подає до відома всім членам і членицям, що річні збори відбудуться в неділю, 19. січня, в годині 3-тій пополудні, в домі касієра. Обовязком кождого члена і члениці є прийти на ті збори, бодай раз на рік, та послухати звіту урядників. — Микола Василюк, секр.

ПЕРТ АМБОЙ, Н. ДЖ. Місячні збори Бр св. О. Николая, від. 104, відбудуться 19. січня, точно в годині 3-тій пополудні, в Народнім Домі. Просимо довгуючих членів вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Мих. Вітів, предс.; Іван Ворона, кас.; Мих. Зельвак, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Тов. ім. Івана Франка, від. 83, повідомляє своїх членів, що звичайні збори відбудуться в неділю, 19. січня, в годині 1-шій пополудні, в домі У. А. Горожан, 847 Н. Френклін вул. Просимо членів прибути на ці збори. Старий уряд передасть діловодство новому урядови, спільно порадимося, як повести працю на біжучий рік. Маємо багато важних справ до лопагодження. Довгуючих членів просимо вирівнати свій довг до Тов. і У. Н. Союза. Подаємо до відома членам, що на річних зборах вибрано такий уряд на 1936 рік: Михайло Головатий, предс.; Петро Рій, заст.; Олекса Бабяк, кас.; Йосиф Ганусей, заст.; Семен Чорномаз, секр.; Пилько Басараб, заст.; Дмитро Гайовий, Олександер Квік і Андрій Вишиваний, контрольори. — Семен Чорномаз, секр., 1242 W. Tucker St.

НОРТГЕМПТОН, ПА. Сестр. св. Ольги, від. 318, повідомляє всіх членів, що річні збори відбулися 15. грудня 1935. Вибрано такий уряд на 1936 рік: Анна Куштай, пр.; Меланія Кравчишин, заст.; Сасиль Саюк, секр.; Іван Брацяк, заст.; Петро Маслюк, кас.; Микола Гусак, заст.; Теодора Демчук і Онуфрій Палій, контрольори; Паранька Дворняк, надз. хорих до женщин; Дмитро Дробот, надз. хорих до ужжчин Всім місцевим і позамісцевим членам пригадуємо, що збори будуть відбуватися в тім самім місці, що дотепер, у кожду третю неділю по першім, в годині 2-гій пополудні. В справах відділових члени хай звертаються до згаданого уряду. — Василь Саюк, секр., 159 W. 16th St., Northampton, Pa.

АЛЕНТАВН, ПА. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 147, подає до відома своїм місцевим і позамісцевим членам, що місячні збори відбудуться в неділю, в годині 2-гій пополудні, в парохіяльній гали, 803 Фронт вул. Кождий член має прийти на час та заплатити вкладку. Напоминаємо довгуючих членів, щоб довг сплачували. Кождий член мусить кождого місяця платити свою вкладку. Члени, що не заплатять вкладки, будуть від першого місяця суспендовані, бо в касі нема грошей і за нікого більше вкладки закладати не можна. Члени позамісцеві мають платити наперед і так само місцеві, хто заплатить наперед на цілий рік, отримає „діскант". Напоминаємо родичів, щоб на час платили за діти і тільки секретареві Члени повинні більше інтересуватись Союзовою справою і Братством. Наші члени чомусь геть забувають свої організаційні обовязки. Подаємо до відома тим членам, котрі не були на річних зборах, що уряд на 1936 рік є вибраний: Василь Ракочий, предс.; Дмитро Мороз, кас.; Павло Лагоцький, секр., 618 Grant St.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. Тов. Любов, від. 370, повідомляє всіх своїх членів, що звичайні місячні збори відбудуться в неділю, 19. січня, в годині 1-шій пополудні, в церковній галі, 127 Парк вул. Просимо всіх членів прийти на означений час, бо маємо дуже важні справі до полагодження, тому просимо прибути на час. Довгуючі члени, напоминає вас уряд, щобисьте прибули на збори і вирівнали свій довг з року 1935, бо в противнім разі будете суспендовані, бо каса більше не буде закладати за вас, як ви не являєтеся на зборах. У. Н. Союз видав вже на 1936 рік нові діточі грамоти, на котрі вже не можна нарікати, бо ці нові грамоти є ліпші і таньші, як в американських корпораціях. Тож просимо родичів вписувати свої діти на ці нові грамоти до У. Н. Союза. Ці грамоти платні по 16 роках готівкою. По дальші інформації голосіться до секретаря. — J. Хомета, предс.; В. Колесняк, кас.; Я. Децембер, секр., 667 Grand Av., New Haven, Conn.

ПРОВІДЕНС, Р. АЙ. Сестр. Любов, від. 177, повідомляє своїх членів і члениць, що місячні збори відбудуться в неділю, 19-го січня, точно в годині 2-гій пополудні, в укр. прав. церк. гали, 45 Пілґрім вул. Новий уряд на 1936 рік є: Франко Лучка, предс.; Григорій Болюх, заст.; Анна Патикевич, кас.; Стефан Рекрут, рек. і фін. секр.; Гелена Онисько, заст.; Лука Гулак, Анна Семеген і Григорій Дутка, контрольори; Марія Кендибалюк і Гавриїл Лучка, надз. хорих; Мирослав Рекрут, дверник. — Stephen Rekrut, 43 Bogman St., Providence, R. I.

СКРЕНТОН, ПА. Тов. ім. Б. Хмельницького, від. 144, повідомляє, що річні збори відбудуться в неділю, 19. січня, в годині 12:30 вполудне, в гали церковній, 430 Н. 7-ма Еве. На зборах буде справоздання за минулий рік і вибір уряду на 1936 рік. Неприявний член заплатить кари 1 дол., а урядник 2 дол. — Стенлей Вобода, предс.; Гелен Федиски, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. Тов. ім. Дм. Вітовського, від. 301, повідомляє всіх своїх членів, що на річних зборах вибраний такий уряд на 1936 рік: Л. Кучер, предс.; К. Січевський, заст.; Мих. Савчин, рек. сек.; Н. Николишин, фін. секр.; В. Чепіль, кас.; А. Галущак і Т. Кошинський, контрольори; Григорей Гнатишин і Ів. Медяк, прапорчики; Мих. Савчин мол., дверник. Збори будуть відбуватись в галі церковній, 1944 В. Ірі вул., в першу неділю по першім, в годині 1-шій пополудні. Ухвалено, що кождий член має платити свої вкладки кождого місяця, а хто не заплатить буде суспендований. Місячна вкладка до Тов. та сама, що була 1935 року. — Л. Кучир, предс.; В. Чепіль, кас.; Н. Николишин, секр.; 2624 W. Iowa St.

БРОНКС, Н. Я. Тов. Любов, від. 298, повідомляє своїх членів, що на річних зборах вибрано такий уряд на 1936 рік: В. Гнида, предс.; П. Тихманович, заст.; Я. Сидор, секр.; М. Федосик, заст.; В. Швед, кас.; О. Городиска, заст.; П. Соболевський і М. Федосик, контр. комісія; Д. Ощипко і В. Михайлів, надз. хорих. Повідомляємо, що місячні збори будуть відбуватись що місяця в третю суботу по першім, в гали церковній, 675 Іст 183-та вул., Бронкс. Перші збори відбудуться в пятницю, 17. січня під згаданим числом в годині 8-мій ввечір, бо на цю суботу припадає Йорданський Святий Вечір. Пригадуємо тим членам, котрі довгують, щоб прийшли на збори і вирівнали свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. — Я. Сидор, секр.

ФІЛАДЕЛФІЯ, ПА. Згідно з постановою останніх місячних зборів річні збори бр. св. Юрія, від. 239, відбудуться в суботу 25. січня ц. р. (18 січня припадають Йорданські свята), точно в годині 8-мій ввечір. Всі біжучі справи буде полагоджувати секретар вже від год. 6. ввечір. Просимо всіх членів явитись на ці збори, вислухати звіту уряду за минулий рік та вибрати нову управу на біжучий рік. — Уряд.

ВУНСОКЕТ, Р. АЙ. Тов. Запорозька Січ, від. 206, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що річні збори відбудуться в неділю, 19. січня, в парохіяльній галі на Блекстон вул., в год. 2-гій пополудні. Просимо всіх членів прийти на річні збори та вислухати справоздання урядників, а рівнож і контрольної комісії. Неприявний член на річних зборах підлягає карі після статута. Просимо членів щоби привели нових членів та вписали до Тов. і У. Н. Союза. До Тов. на річних зборах будемо приймати без вступного. Також повідомляємо членів, що уряд на 1936 рік є вибраний такий: Ілія Околіта, предс., Яким Шаравара, заст., Іван Паньків, кас., Михаїл Кінаш, заст., Никола Вецал, фін. секр., Стефан Бардачевський, заст., Симеон Мостецький, рек. секр., Стефан Бардачевський, заст., Михаїл Чогарин, Іван Затонський, Яків Процишин, контрольна комісія, Василь Козак, Іван Коцюба, Ілія Стрик, Йосиф Городиский, надзирателі хорих. Йосиф Кава, кошовий. Михаїл Карась, Андрей Сирота, прапорщики. Олекса Косюк, бібліотекар. Йосиф Виспянський, Онуфрей Червінський, Андрій Швець, мирові судії. Збори Тов. будуть відбуватися в кожду трету неділю по першім. Напоминаємо довгуючих членів, щоби вирівнали свій довг, бо в противнім разі будуть суспендовані. За уряд: М. Чогарин, предс., Іван Затонський, кас., Н. Вецал, фін. секр., І. Паньків, рек. секр.

БЕТЛЕГЕМ, ПА. Бр. св. Димитрія, від. 288, повідомляє всіх членів, котрі платять до каси хорих, що річні збори відбудуться в суботу, 18. січня, точно о год. 7-мій ввечір в укр. правос. галі, Трета і Карбон вул. Обовязком членів прийти і вислухати справоздання уряду і контрольорів за другий піврік 1935 р. На цих зборах будуть нові ухвали на 1936 р. і одобрення або відкинення ухвал з минувших років, а також буде вибір уряду на 1936 рік, як зайде потреба. Місячні вкладки будеться збирати в неділю 18. січня на тій самій галі від години 1-шої до четвертої пополудні. Кождий член нехай постарається вирівнати свої довги, бо впротивнім разі будуть суспендовані. За уряд: — Т. Данилюк, предс., М. Брус, кас., І. Малицький, секр.

РОСФОРД, ОГАЙО. Бр. св. Михаїла, від. 235, подає до відома всім своїм членам, що на річних зборах 8. грудня 1935 р. вибрано такий уряд на 1936 р.: Мих. Теплий, предс., Стефан Барна, кас., Н. Проць, секр. Ю. Адриц, А. Масник, В. Лисик, контрольори. Також зайшла ухвала, що кождий член мусить прийти на річні збори на слідуючий раз, або заплатити кару в сумі 50 цнт., а урядник $1.00. — Н. Проць, секретар.

— Прошу пані, ваша донечка вдарила мого Юрчика лялькою в голову.

— Е, то нічого не шкодить, ця лялька не розібється.

ГОТЕЛІ В ЕТІОПСЬКІЙ СТОЛИЦІ.

Всі три готелі заповнені чужинцями. — Журналісти та фільмові оператори. — Босонога служба та хитрі шпигуни. —Етіопський „Мета Гарі".

В Адіс Абабі — як пише Патрик Балфур в „Івнінг Стандард" — є три готелі. Кожний з них має свій спеціяльний характер і всі переповнені. Мешканці цих готелів творять міжнародню армію цивілістів, які з ріжних причин зійшлися туди у воєнне запілля з усього світа. Зброєю цієї армії — преса: сотки допитувачів і фільмових операторів з Англії, Франції, Німеччини, Швеції, Латвії, Швайцарії, Греції, Еспанії, Єгипту, а найбільше з Америки, які на машинах пишуть безконечну скількість дописів у стількиж мовах.

Журналістів повні вулиці, на мулах, на конях, на мотоциклях, на американських автах, а багато пішки. Їх одежа така ріжноманітна, як їх звичаї. Бачите там журналістів в елеґантних одягах і, в одежі дикого заходу, говірливих і мовчазливих, поважних і легкодушних, пригноблених і подразнених, пяних і тверезих, аматорів і професіональних журналістів. Один є німецький полковник із Латвії, другий єгипетський араб із Бразилії. Там є і шведський барон і болгарський інжинір.

Журналісти в більшості живуть у готелі „Імперіяль". Готель „Імперіяль" це будинок наче барак, у якому господарить грек. Харч грецький, обильний, одначе несмачний. Саля для гостей виглядає наче ждальня на залізничій стації з оголошеннями на стінах, із білярдом, плетеними крісламп та босими вейтерами, етіопцями, що бігають у брудних білих одягах і розносять напитки.

„Готель дель Европа" елеґантніший та лежить приблизно одну милю поза містом. Це дім таємничих людей, а журналісти заходять там лише тоді, коли хочуть викупатися або поговорити з таємничими людьми, які приходять до Адіс Абаби з таємничими завданнями. Окружає їх атмосфера великої тайни та великого значіння. Приходять у справі достави зброї або в справі концісій, а які оттак собі. Живуть у мряці здогадів і спекуляції та відходять так, як і прийшли.

Цікавий готель в Адіс Абабі є „Меджестік". Він при вулиці раса Маконена, яка виглядає майже як головна вулиця в американському середньому заході. „Меджестік" гамірливий і дешевий. Це дім авантурників, що шукають щастя. Американці й европейці, які хочуть вступити до етіопського війська або летунства, або які взагалі хочуть здобути щось, що можна здобути лише на війні, всі ті тут жиють. Вкінці є в місті бари, два елеґантні кіна з баром, де вірмени, греки, араби й індійці тягнуть гостя в кут і там йому щепчуть найбільшу державну тайну.

Кожний журналіст, кожний таємничий чоловік і всякий завантурник якстій має свій почот урядовців, послів і інших сумнівних прихильників. Служба говорить поганою англійською або французькою мовою. Або так добре виховані, що настільки поніжаться, щоби комусь вичистити штани, або гірше виховані, що на цьому не розуміються. Такі теж товмачі, які вас преспокійно оставлять на зливному дощі, коли їх щось інше зацікавить.

Між тими людьми є один який має найгіршу славу, та якого я ще найбільше зношу, а саме Мата Гарі. Це не є його справжнє назвище. Я зву його так тому, що має всі характеристичні прикмети професіонального шпигуна: непевну ходу, непевний погляд, притишений, майже нечулий голос своїх звідомлень, при чому таємничо держить руку. Мата Гарі—араб. Носить брудну синю спортову блюзу, брудні сиві штани з флянелі та брудний турбан помаранчевого коліру, що є рівночасно хусточкою, стиркою від пороху та взагалі предметом до всіх домашніх потреб. Мата Гарі — паршива вівця колись знаної родини арабського торговця. Кожний сотик, який йому даю за службу товмача, дає він як оплату, щоб не сидіти у вязниці.

Мата Гарі сам себе вважає журналістом. Відколи я покинув Адіс Абабу, вважає своїм обовязком посилати вістки про нові події у своїй батьківщині. Ця страшна писанина й мова самі за себе говорять. Ось примір:

„Етіопський вістка з 11. вересня 1935.: Ґрабіжництво в 3. год. Вояки роблять грабежі при брамі Базару, багато вояків іти базаром, великі батоги кров іти. Директор дуже паршива викидати їх на двір.

„Даґаш Мазг (місцевий ґубернатор) говорити, що етіопські війська напасти на італійська війська заки ще зачнеться дощ. Даґаш Мазг говорити вояки шкода в 3. година що вояки на нещастя і жаль за нарід крали городовину і так чесно чи нечесно від вояків так поступати від нарід красти то чесні вояки. Вантажний авто через ногу одного сомалі переїхати. Вістка арабської ґазети, що ведення війни буде між шестою годиною влада скоро.

„Самолійський торговець Магумед Нарафоіг зробити рів у євому городі вкинути свої гроші, кілька днів опісля подивитися на його гроші та там нічого не найти, прийшов зараз божевільний".

Та Мата Гарі не все такий ясний. Я все ще не розумію одного речення із його останнього листа: „Пантоміна тепер дуже небезбечний, бо в місті багато етіопських атективів (детективів?). Треба пантоміна і коли робиш пантоміна, коли хочеш, щоби я щодня писав післати тобі пантоміна".

Боюся, що Мата Гарі знову сидить в арешті.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

БОСТОН, МАСС.

З Листопадового Свята на інвалідів.

У нас відбулося Листопадове Свято 10 листопада. По Службі Божій о. Йосиф Желехівський відправив панахиду та пригадав присутнім про наших братів, що віддали своє життя в боротьбі за визволення України. Опісля попросив присутніх зложити жертви для тих, що стратили здоровля та є тепер інвалідами. Збіркою занялись П. Боднар і Н. Давискиба. Жертву зложили: по $1: П. Боднар, Н. Давискиба, А. Давискиба, І. Волощук, Г. Петрейко, В. Манзяк, І. Буцяк, О. Кудрик, П. Мороз, Д. Кузь, Г. Зварич, А. Смарж, о. Й. Желехівський, Й. Петрик, П. Ульчак, С. Чмик, М. Буцяк, М. Ґриґірчук і Д. Бортник; по 50 цнт.: Т. Хархут, Д. Шидлівський, А. Бербелицька, І. Гриняк, Н. Радич, А. Івашків, М. Хархут, С. Кучер, Д. Пащак, М. Давискиба, М. Волощук, І. Томаш, Й. Бербелицький, В. Рудюк; по 25 цнт.: О. Яворівська, Д. Селінський, Я. Матеїкова, Й. Масний, М. Мартитюк, М. Козулькевич, Тедоровин, М. Попович, О. Шафранська, П. Кучер, А. Рак, К. Кіндзецька, Е. Боднар, А. Петрик, М. Зварич, І. Матейко, А. Переходюк, О. Попович, К. Жданюк.

На концерті, що відбувся в ту саму неділю, вплинуло з тікетів $27.40, а з панахиди в церкві $34.75, отже разом було $62.15.

Розходу було $1.15, отже на інвалідів вислано через Обєднання $61.

П. Боднар.

Н. С. ПІТСБУРҐ, ПА.

На інвалідів.

Заходом укр. гр.-кат. парохії та українського народнього комітету відбулося 17 листопада в нашій громаді Листопадове Свято, в якому взяли участь всі братства зі своїми українськими й американськими прапорами.

Підчас Служби Божої о. О. Козоріз виголосив проповідь про значіння Першого Листопада для всього українського народу, а щирі та високо патріотичні слова о. Козоріза зворушили кожного до глибини серця. По Службі Божій о. Козоріз відправив панахиду за борців, що віддали своє життя за Україну, а по панахиді виголосив знов відповідну промову про геройську українську армію, та про тих інвалідів, які стратили своє здоровля і потребують нашої помочі. Опісля о. Козоріз зарядив збірку на інвалідів, яка принесла $23.30. Ті гроші переслано через Обєднання. Увечір відбувся концерт, на якому промовляв редактор Хандога.

Комітет.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

Мілвокі, Віс. — На Листопадовім Святі, якого влаштуванням занялося тов. ім. І. Франка, від. 103 У. Н. Союза, прийшло від місцевого українського загалу на рідний край $30.

О. В., Дітройт, Міш. — Хочете вести пропаґанду за те, щоби вступати до „Нешенел Юніон оф Сошел Джостіс", а навіть не даєте під закликом свого повного імени. Так не можна поступати в політичних справах.

ПОДЯКИ.

Ми, нижче підписані, складаємо щиру подяку головним урядникам У. Н. Союза за скоре виплачення посмертного по Івані Добрянськім. Бажаємо якнайкращого успіху У. Н. Союзові. Також дякуємо місцевим урядникам і членам, що так численно взяли участь у похороні.

Марія Добранська, вдова, і син **Микола.**

Я, нижче підписаний член 210 від. У. Н. Союза, складаю сердечну подяку головним урядникам нашої орґанізації за уділення мені допомоги з фонду запомогового в сумі $50, котрі стали мені великою помічю у моїй недузі. Бажаю якнайкращого успіху У. Н. Союзові. Також дякую місцевим урядникам за їх труд.

Лука Кіндирісь.

Я, нижче підписаний член братства св. о. Николая, відділ 369 У. Н. Союза в Палмертон, Па., складаю щиру подяку головним урядникам нашої орґанізації за уділення мені допомоги з фонду запомогового в сумі $35, котрі стали мені великою помічю по моїй операції. Бажаю якнайкращого успіху У. Н. Союзові. Також дякую місцевим урядникам за їх труд.

Микола Турко.

ТАРЗАН І ОГНЕННІ БОГИ. (73)

Яку Тарзан спотикнувся на собаку, кілька бандитів кинулися на нього та приперли його до землі. Дужий великан кидався на всі боки, щоб стрясти з себе ворогів. „Браво!" — кричав Ґаретó. „Браво! Тепер він у наших руках!"

На верху скали Томі Велш чув під собою дикі крики й злучив їх з таємничим зникненням Тарзана. Він оглянув свій скорострів та пішов скоро вперед, поки не дійшов до краю пропасти.

Як він поглянув у долину в бандитське село, сказав до себе: „Ці бандити певно його зловили. А це порядний чоловік. Треба мені покласти цьому кінець". З цими словами він підняв до свого рамени свій скорострів та потиснув на язик. Посипався град куль.

За стукотом скорострілу роздалися зойки ранених. Інші кинулися втікати. Всі — з винятком одного. Цей підняв свою рушницю як палку над головою встаючого Тарзана. Томі аж охнув. Він не мав відваги стріляти на напасника, бо боявся, що поцілить Тарзана, свого приятеля.